

BABY JESUS

Oh dear Divine Child, laid down on the hay.
Once upon a time in Bethlehem in a poor manger,
There, centuries ago – Your Birth
Brought peace and salvation to this earth.

Today, oh Jesus! Messiah of the world,
The whole world hurries to Your little manger,
On the day of Your Birth, a new star is dawning
Amid the darkness that prevails in our earthly life.

Oh bright star! Shine out from the sky,
That you may brighten the paths of our lives,
Where errant humanity wanders – leading a sinful life;
Oh, how poor is our world today!

Today, Child Jesus, please come down to this earth,
So that the poor people may come to You,
For the whole human race is poor,
Both the paupers and the world's rulers.

Today we stand at Your little manger,
As the poor shepherds did once in Bethlehem,
In the simplicity of spirit amid life's toil,
Oh Divine Child! Come to us with joy!

Oh Child Jesus, Savior of the world!
Raise your little hand and bless this land,
Let us love each other as true brothers,
And let this vale of tears change into paradise.

Let heavenly angels to us on earth descend,
Let joyful singing to the heavens ascend,
Let this vale of tears rejoice in God today,
Gloria! Gloria! in excelsis Deo!

*By Bronisława Wolnik
Translated by Joanna Radwańska-Williams*

DZIECIĘ JEZU

Boża Dziecino złożona na sianie,
W żłóbku ubogim ongiś w Betlejemie,
Tam, przed wiekami – Twoje Narodzenie,
Przyniosło światu, pokój i zbawienie.

Dzisiaj o Jezu! Mesjaszu świata,
Do Twego żłóbka pośpiesza świat cały,
W dniu Twych Narodzin, nowa gwiazda świta,
Wśród mroków życia, które tu powstały.

O gwiazdo jasna! Zaświeć na błękanie,
Niech się rozjaśni tego życia drogi,
Gdzie ludzkość błądzi – wiodąc grzeszne życie,
O jakże świat ten jest dzisiaj ubogi.

Dziś Dziecię Jezu, racz zstąpić na ziemię.
Aby przyjść mogli do Ciebie nędzarze,
Wszak nędzarami całe ludzkie plemię,
I ci ubodzy – i świata mocarze.

My dzisiaj stajem koło żłóbka Twego,
Jak ongiś biedne pastuszki w Betlejem,
W prostocie ducha wśród trudu ziemskiego,
O Boskie Dziecię! Przyjdź do nas z weselem!

O Dziecię Jezu, Zbawicielu świata!
Podnieś swą rączkę, błogosław tej ziemi,
Niechaj jeden w drugim kocha swego brata,
A padoł płaczu, na raj się zamieni.

Niech do nas zejda niebiańscy anieli,
Radosne pienia pod niebo się wzbijają,
Niech padoł płaczu dzisiaj się weseli,
Glorja! Glorja! in excelsis Deo!

By Bronisława Wolnik

ANNOTATIONS

Boża Dziecino złożona na sianie,
W żłóbku ubogim ongiś w Betlejemie,
Tam, przed wiekami – **Twoje Narodzenie**,
Przyniosło światu, pokój i zbawienie.

Boża Dziecino: This is the vocative singular case of **Boża Dziecina** “Divine Child”. The feminine noun **Dziecina** is a derived diminutive form of **dziecko** “child”. The diminutive connotes a very little child, and also serves as a term of endearment. The noun **Dziecina** has feminine grammatical gender, but it may also be used in reference to a male child/baby.

Twoje Narodzenie: “Your Birth”. The Polish word/phrase for “Christmas” is **Boże Narodzenie**, which literally means “Divine Birth” or “God’s Birth”.

Przyniosło światu: Literally, “Brought to the world”.

Dzisiaj o Jezu! Mesjaszu świata,
Do Twego żłóbka pośpiesza świat cały,
W dniu **Twych Narodzin**, nowa gwiazda świta,
Wśród mroków życia, które tu powstały.

Do Twego żłóbka: Literally, “To Your manger”. The masculine noun **żłób** “manger” is here used in its derived diminutive form **żłóbek** (also **żlobek**) “little manger” (in the genitive singular case, **żłóbka**).

Twych Narodzin: “Of Your Birth”. The noun used for “Birth” here is **Narodziny**; it is a plural noun with the same root as **Narodzenie** (as in **Boże Narodzenie** “Christmas”) and as **urodziny** “birthday”.

Wśród mroków życia, które tu powstały: Literally, “Amid the darknesses of life, which have come into being here”. The masculine noun **mrok** “darkness, dusk” is here used in the genitive plural case.

O gwiazdo jasna! Zaświeć **na błękie**,
Niech się rozjaśni tego życia drogi,
Gdzie ludzkość **błądzi** – wiodąc grzeszne życie,
O jakże świat ten jest dzisiaj ubogi.

na błękie: Literally, “on the sky-blue”. The masculine noun **błękit** (here in the locative singular case, **błękie**) refers to the sky-blue color; it is used metonymically by the poet to refer to the sky (or to heaven). The usual word for “sky” in Polish (also meaning “heaven”) is the neuter noun **niebo**.

Niech się rozjaśni tego życia drogi: Literally, “May the paths/ways of this life become brighter”.

blądzi: This verb (third person singular, present tense), the infinitive of which is **blądzić**, means to wander and be lost (while wandering), or to err (be mistaken; here: sinful). The root of the verb is the noun **błąd** ‘mistake, error’. In the scanned copy of the printed poem, only the letters **bl** are visible; the verb is reconstructed from the context.

Dziś **Dziecię Jezu, racz zstąpić** na ziemię.
Aby przyjść mogli do Ciebie **nędzarze**,
Wszak nędzarami całe ludzkie plemię,
I ci **ubodzy** – i świata **mocarze**.

Dziecię Jezu, racz zstąpić: Literally, “Child Jesus, deign to come down/descend”. Here, the name of Jesus (**Jezus**) is in the vocative singular case **Jezu**, as the person being addressed. The verb **racz** is the imperative mood, singular, of **raczyć**, which means to deign to do something which might be considered beneath one’s dignity. In this context, it is a supplication or polite request.

nędzarze: Literally, “paupers” or “wretches”.

ubodzy: Literally, “poor [people]”, especially economically poor.

mocarze: The masculine noun **mocarz** (here in the nominative plural case, **mocarze**), from the root **moc** “power, force, strength”, refers to somebody who is rich and powerful – therefore in context, the ruling class or upper class.

My dzisiaj stajem koło żłóbka Twego,
Jak ongiś **biedne pastuszki** w Betlejem,
W prostocie ducha wśród trudu ziemskiego,
O Boskie Dziecię! Przyjdź do nas z weselem!

My dzisiaj stajem: “Today we stand” or “Today we will stand” or “Today we come to stand”. There is a conflation here of two related verbs, **stać** “to stand” and **stać się** “to become”. Also, the vowel -y has been deleted (a dialectal or poetic deletion) from the first person plural ending -my. The usual first person plural form of **stać** “to stand” is **stoimy**.

biedne pastuszki: “poor shepherds” or “poor little shepherds”. The masculine noun **pastuszek** “shepherd” is a derived diminutive of **pastuch** or **pasterz** “shepherd”. See [pastuch - Wiktionary](#) The force of the diminutive is either to refer to children who were shepherds, or to refer to shepherds with emotional endearment (or both).

O Dziecię Jezu, Zbawicielu świata!
Podnieś swą rączkę, błogosław tej ziemi,
Niechaj jeden w drugim kocha swego brata,
A **padół płaczu**, na raj się zamieni.

Podnieś swą rączkę, błogostaw tej ziemi: “Raise Your little hand and bless this land”. The feminine noun *rączka* (here in the accusative singular case, *rączkę*) is a derived diminutive of *ręka* “hand, arm”. This line of the poem is a paraphrase of a line that is recognizable to most Poles as originating in the last verse of the popular Christmas carol ‘**Bóg się rodzi, moc truchleje**’ (‘God is born, power trembles [with fear/awe]’), the melody of which is a polonaise. The last verse starts with the lines **Podnieś rękę Boże Dziecię / Błogostaw Ojczyznę miłą!** (‘Raise your hand, oh Divine Child, [and] Bless our dear Motherland! [Fatherland]’) See [Bóg się rodzi, moc truchleje | Polish to English | Poetry & Literature \(proz.com\)](#) , (221) [Bóg się rodzi - Piękna tradycyjna kolęda polska - z tekstem do śpiewania - YouTube](#) . ‘Przez wiele lat kolęda *Bóg się rodzi*, była śpiewana na różne melodie w zależności od regionu, w którym była śpiewana. Aktualna melodia, napisana została przez Karola Kurpińskiego, na podstawie poloneza koronacyjnego królów polskich z XVI wieku. Kolęda *Bóg się rodzi*, uchodzi obecnie za królową polskich kolęd.’ [‘For many years, the carol **God is Born**, was sung to different melodies depending on the region in which it was sung. The current melody was written by Karol Kurpiński, based on the coronation polonaise of Polish kings from the sixteenth century. The carol **God is Born**, is now considered the queen of Polish carols.’] Source of quotation: [Bóg się rodzi - tekst kolędy, wykonanie, autor \(polskatradycja.pl\)](#)

Niechaj jeden w drugim kocha swego brata: Literally, “Let one [person] in another [person] love his/her own brother”.

padoł płaczu: “vale of crying”; this phrase is taken from the Christian prayer *Salve Regina* and refers to this world as a place of suffering “*hac lacrimarum valle*” – “this valley of tears”. [Salve Regina Latin Text and English Translation \(liveabout.com\)](#), (223) [SALVE REGINA, MATER MISERICORDIAE - Witaj Królowo, Matko Miłosierdzia \(tekst łacina-polski\) - YouTube](#)

Niech do nas zejść niebiańscy anieli,
Radosne pienia pod niebo się wzbiją,
Niech padoł płaczu dzisiaj się weseli,
Glorja! Glorja! in excelsis Deo!

Radosne pienia pod niebo się wzbiją: Literally, “Joyful songs rise up under the sky”.

Niech padoł płaczu dzisiaj się weseli: Literally, “Let the vale of crying rejoice today”.

Glorja! Glorja! in excelsis Deo! This line is in Latin: Glory! Glory! to God in the highest! **Glorja** is an archaic Polish spelling; it would now be spelled **Gloria**.